

2024/1274

3.5.2024

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2024/1274 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 29ης Απριλίου 2024

για τη χορήγηση στην Ελληνική Δημοκρατία παρέκκλισης από ορισμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη νήσο Κρήτη

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2024) 2890]

(Το κείμενο στην ελληνική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 64,

Έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 66,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- 1) Στις 21 Φεβρουαρίου 2022 η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση (ΕΕ) 2022/258 ⁽³⁾ με την οποία χορηγήθηκε στην Ελλάδα παρέκκλιση από τις ακόλουθες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, όσον αφορά τη νήσο Κρήτη:
  - α) το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, το οποίο καθορίζει τους κανόνες για την αγορά εξισορρόπησης ηλεκτρικής ενέργειας·
  - β) το άρθρο 7 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, το οποίο αναφέρεται στην οργάνωση της διαχείρισης των ενοποιημένων αγορών επόμενης ημέρας και των ενοποιημένων ενδοημερήσιων αγορών από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και τους ορισθέντες διαχειριστές αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1222 της Επιτροπής ⁽⁴⁾·
  - γ) το άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, τα οποία, αντίστοιχα, επιβάλλουν στους ορισθέντες διαχειριστές αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας την υποχρέωση να επιτρέπουν στους συμμετέχοντες στην αγορά να πραγματοποιούν συναλλαγές ενέργειας όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον πραγματικό χρόνο και τουλάχιστον έως τη χρονική στιγμή λήξης προσφορών διαζωνικής ενδοημερήσιας αγοράς και ορίζουν την περίοδο εκκαθάρισης αποκλίσεων σε 15 λεπτά σε όλες τις περιοχές προγραμματισμού·
  - δ) το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, το οποίο αναφέρεται στις προθεσμιακές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας·
  - ε) το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, το οποίο αναφέρεται στα τεχνικά όρια για την υποβολή προσφορών στη χονδρική αγορά ενέργειας·
  - στ) το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, το οποίο αναφέρεται στον προσδιορισμό της αξίας απώλειας φορτίου, δηλαδή στην εκτίμηση της μέγιστης τιμής ηλεκτρικής ενέργειας που είναι διατεθειμένοι να καταβάλουν οι πελάτες για να αποφύγουν διακοπές·
  - ζ) το άρθρο 40 παράγραφοι 4 έως 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, το οποίο καθορίζει ορισμένες αρμοδιότητες των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα.

⁽¹⁾ ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54, ΕΛΙ: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj>.

⁽²⁾ ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125, ΕΛΙ: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>.

⁽³⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2022/258 της Επιτροπής, της 21ης Φεβρουαρίου 2022, για τη χορήγηση στην Ελληνική Δημοκρατία παρέκκλισης από ορισμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την Κρήτη (ΕΕ L 42 της 23.2.2022, σ. 92, ΕΛΙ: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/258/oj>).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1222 της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 2015, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για την κατανομή της δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης (ΕΕ L 197 της 25.7.2015, σ. 24, ΕΛΙ: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1222/oj>).

- 2) Η παρέκκλιση που χορηγήθηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2022/258 ίσχυε έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 ή έως την πλήρη διασύνδεση της νήσου Κρήτης με την ηπειρωτική Ελλάδα, εάν αυτό συνέβαινε νωρίτερα.
- 3) Στις 18 Δεκεμβρίου 2023 η Ελλάδα υπέβαλε στην Επιτροπή νέο αίτημα παρέκκλισης (στο εξής: αίτηση) από τις διατάξεις που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 1 όσον αφορά τη νήσο Κρήτη. Στο νέο αίτημα, η Ελλάδα εξήγησε ότι, λόγω απρόβλεπτων καθυστερήσεων στις σχετικές διαδικασίες κατασκευής και αδειοδότησης, η πλήρης διασύνδεση της νήσου Κρήτης δεν μπορούσε να ολοκληρωθεί έως το τέλος Δεκεμβρίου του 2023 και ζήτησε νέα παρέκκλιση από τις εν λόγω διατάξεις έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 ή έως την ολοκλήρωση της πλήρους διασύνδεσης της νήσου Κρήτης με την ηπειρωτική Ελλάδα, εάν αυτό συνέβαινε νωρίτερα.
- 4) Στις 28 Φεβρουαρίου 2024 η Επιτροπή δημοσίευσε την αίτηση στον ιστότοπό της και κάλεσε τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν παρατηρήσεις έως τις 27 Μαρτίου 2024. Μόνο ένα μέρος υπέβαλε παρατηρήσεις, οι οποίες αφορούσαν την εγκατάσταση πρόσθετης συμβατικής δυναμικότητας παραγωγής στην Κρήτη, καθώς και την αμοιβή της εν λόγω δυναμικότητας. Ειδικότερα, το μέρος εξέφρασε ανησυχίες ότι το εφαρμοστέο σύστημα αμοιβών ενδέχεται να μην είναι συμβατό με τους κανόνες της ΕΕ οι οποίοι ισχύουν για τους μηχανισμούς δυναμικότητας. Για την αποφυγή αμφιβολιών, η Ελλάδα δεν ζήτησε παρέκκλιση από τους κανόνες της ΕΕ που ισχύουν για τους μηχανισμούς δυναμικότητας, γεγονός που σημαίνει ότι οι εν λόγω κανόνες εξακολουθούν να ισχύουν για τυχόν καθεστώτα αμοιβών για τη δυναμικότητα ηλεκτροπαραγωγής στην Κρήτη. Ως εκ τούτου, οι παρατηρήσεις που ελήφθησαν δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης. Επιπλέον, η παρούσα απόφαση δεν θίγει τη νομοθεσία της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις.

2. ΚΡΗΤΗ

Το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας και η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στη νήσο Κρήτη

- 5) Η νήσος Κρήτη βρίσκεται στη Μεσόγειο θάλασσα, νοτίως της ηπειρωτικής Ελλάδας. Έως τις 3 Ιουλίου 2021, η Κρήτη διέθετε αυτόνομο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας, μη συνδεδεμένο με το ηπειρωτικό σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας της Ελλάδας.
- 6) Όπως εξηγείται στις αιτιολογικές σκέψεις 6 έως 9 της απόφασης (ΕΕ) 2022/258, η Ελλάδα αντιμετώπισε την πλήρη διασύνδεση της Κρήτης με την ηπειρωτική Ελλάδα ως έργο προτεραιότητας το οποίο είχε προγραμματιστεί να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2023 και να υλοποιηθεί σε δύο φάσεις:
  - α) η Α' φάση του έργου διασύνδεσης, η οποία αφορά στη διασύνδεση της Κρήτης με τη χερσόνησο της Πελοποννήσου (στο εξής: Α' φάση της διασύνδεσης) ολοκληρώθηκε την 1η Νοεμβρίου 2021.
  - β) η Β' φάση του έργου διασύνδεσης αφορά στη διασύνδεση του κεντρικού τμήματος της Κρήτης (Νομός Ηρακλείου) με την ηπειρωτική Ελλάδα (περιφέρεια Αττικής) (στο εξής: Β' φάση της διασύνδεσης). Μετά την ολοκλήρωση της Β' φάσης της διασύνδεσης, αναμένεται ότι η Κρήτη θα είναι πλήρως διασυνδεδεμένη με το ηπειρωτικό σύστημα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και ότι η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στο νησί θα καλύπτεται πλήρως.
- 7) Πριν από την ολοκλήρωση της Α' φάσης της διασύνδεσης, η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στην Κρήτη ήταν τέτοια που οι παραγωγοί και οι προμηθευτές δεν υπέβαλλαν προσφορές στην ελληνική αγορά και οι μονάδες παραγωγής κατανέμονταν σύμφωνα με το ελάχιστο μεταβλητό κόστος τους. Η χονδρική τιμή εκκαθάρισης ηλεκτρικής ενέργειας στην Κρήτη υπολογιζόταν σε μηνιαία βάση, με βάση το μεταβλητό και το συνολικό κόστος των συμβατικών μονάδων ηλεκτροπαραγωγής, το σύνολο των οποίων ανήκαν στην κατεστημένη εταιρεία «Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού ΑΕ» (στο εξής: ΔΕΗ ΑΕ). Η ΔΕΗ ΑΕ ήταν ο μοναδικός παραγωγός συμβατικής ηλεκτρικής ενέργειας στο νησί. Επιπλέον, υπήρχαν πολλοί παράγωγοι ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (στο εξής: ΑΠΕ) με σταθερό τιμολόγιο βάσει συμφωνίας αγοράς ενέργειας ή σταθερό τιμολόγιο ανάλογα με την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας κάθε μονάδας. Η εφαρμογή του εν λόγω μοντέλου έπαυσε μετά την ολοκλήρωση της Α' φάσης (1η Νοεμβρίου 2021).

- 8) Για τη μεταβατική περίοδο μεταξύ της ολοκλήρωσης της Α' φάσης και της ολοκλήρωσης της Β' φάσης (στο εξής: μεταβατική περίοδος) εφαρμόζεται υβριδικό μοντέλο αγοράς στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στην Κρήτη (στο εξής: υβριδικό μοντέλο). Λεπτομέρειες σχετικά με τη λειτουργία του υβριδικού μοντέλου παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 15 έως 19 της απόφασης (ΕΕ) 2022/258.
- 9) Εν ολίγοις, σύμφωνα με το υβριδικό μοντέλο, το ελληνικό χρηματιστήριο ηλεκτρικής ενέργειας ΕΧΕ υποβάλλει εντολές για το συνολικό φορτίο και τη θερμική ηλεκτροπαραγωγή στην Κρήτη τόσο στην αγορά επόμενης ημέρας όσο και στην ενδοημερήσια αγορά. Οι εντολές αυτές υποβάλλονται για λογαριασμό όλων των εκπροσώπων φορτίου και των θερμικών παραγωγών στην Κρήτη. Όλες οι συμβάσεις ΑΠΕ έχουν μεταβιβαστεί στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (στο εξής: ΔΑΠΕΕΠ) με υπουργική απόφαση και όλα τα σχετικά δεδομένα μέτρησης τόσο για τις υφιστάμενες όσο και για τις νέες ΑΠΕ στην Κρήτη παρέχονται στον ΔΑΠΕΕΠ από τον διαχειριστή του συστήματος διανομής (στο εξής: ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ). Ταυτόχρονα, ο ΔΑΠΕΕΠ υποβάλλει εντολές για το σύνολο της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ στην Κρήτη. Με βάση τις εντολές αυτές, η συνολική ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας, όπως προβλέπεται από τον διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς της Ελλάδας (στο εξής: ΑΔΜΗΕ ΑΕ), κατανέμεται στους εκπροσώπους φορτίου σύμφωνα με το ποσοστό εφοδιασμού τους, που υπολογίζεται εκ των προτέρων σε μηνιαία βάση από την ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής, το πλήρες προφίλ φορτίου και ηλεκτροπαραγωγής της Κρήτης εισάγεται εικονικά στην αγορά επόμενης ημέρας και στην ενδοημερήσια αγορά του διασυνδεδεμένου ελληνικού ηπειρωτικού συστήματος.
- 10) Σύμφωνα με την αίτηση, η λειτουργία της Α' φάσης της διασύνδεσης ακολουθεί τα οικονομικά σήματα της διαμόρφωσης των τιμών στο διασυνδεδεμένο σύστημα της ηπειρωτικής χώρας έναντι της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Κρήτη. Δεδομένου ότι το κόστος θερμικής ηλεκτροπαραγωγής στην Κρήτη είναι υψηλό, κατά την Α' φάση της διασύνδεσης γίνεται κυρίως εισαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στην Κρήτη. Ωστόσο, αυτό δεν συμβαίνει πάντοτε. Κατά τις περιόδους χαμηλού φορτίου και υψηλής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ στην Κρήτη, η ροή ηλεκτρικής ενέργειας στα καλώδια της Α' φάσης αντιστρέφεται από την Κρήτη προς την ηπειρωτική χώρα. Η Ελλάδα εξήγησε ότι, όταν συμβαίνει αυτό, η εν λόγω ηλεκτρική ενέργεια έχει παραχθεί από ΑΠΕ, διότι το σύνολο της θερμικής ηλεκτροπαραγωγής θεωρείται ότι εξυπηρετεί το τοπικό φορτίο στην Κρήτη.
- 11) Η Ελλάδα υποστήριξε ότι το υβριδικό μοντέλο τέθηκε σε ισχύ με τα ακόλουθα εθνικά μέτρα: τα άρθρα 105, 107 και 108 του Νόμου 4821/2021 και τις αποφάσεις αριθ. 755/2021 και 807/2021 της εθνικής Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (στο εξής: ΡΑΕ).
- 12) Η Ελλάδα υποστήριξε επίσης ότι, για τη μεταβατική περίοδο, το υβριδικό μοντέλο έχει αποδειχθεί ως το πλέον κατάλληλο, αποδοτικό και αποτελεσματικό σύστημα αγοράς για την Κρήτη σε σύγκριση με τις δύο εναλλακτικές λύσεις που εξετάστηκαν, και συγκεκριμένα την ενσωμάτωση της Κρήτης στην ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω μίας ή δύο ζωνών προσφοράς αντίστοιχα. Προς επίρρωση της δήλωσης αυτής, η Ελλάδα υπέβαλε στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το υβριδικό μοντέλο είχε ως αποτέλεσμα σημαντική εξοικονόμηση κόστους, αποφυγή του υπερβολικού κόστους ανακατανομής, μείωση του κόστους της παρεχόμενης ηλεκτρικής ενέργειας και αποδοτική χρήση λιγότερο ρυπογόνων τεχνολογιών.
- 13) Όσον αφορά την αγορά λιανικής πώλησης, η Ελλάδα υποστήριξε ότι είναι ανοικτή σε όλους τους προμηθευτές, και ότι περίπου δεκαπέντε προμηθευτές δραστηριοποιούνται επί του παρόντος στην Κρήτη. Δεδομένου ότι το κόστος παραγωγής στην Κρήτη είναι υψηλότερο από το κόστος του ελληνικού διασυνδεδεμένου συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, η Ελλάδα επέλεξε την εφαρμογή ενιαίου τιμολογίου από τους προμηθευτές για κάθε κατηγορία πελατών, σε ολόκληρη την επικράτεια της. Η απόφαση αυτή υπαγορεύθηκε από λόγους κοινωνικής συνοχής.

3. Η ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗ

- 14) Η αίτηση παρέκκλισης που υποβλήθηκε βασίζεται στο ότι η νήσος Κρήτη χαρακτηρίζεται μικρό συνδεδεμένο σύστημα κατά την έννοια του άρθρου 64 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943. Ο χαρακτηρισμός αυτός επιβεβαιώθηκε στις αιτιολογικές σκέψεις 36 έως 40 της απόφασης (ΕΕ) 2022/258.

3.1. Παρέκκλιση σύμφωνα με το άρθρο 64 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943

- 15) Η Ελλάδα ζήτησε για τη νήσο Κρήτη νέα παρέκκλιση από το άρθρο 6, το άρθρο 7 παράγραφος 1, το άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 4 και τα άρθρα 9, 10 και 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

3.2. Παρέκκλιση σύμφωνα με το άρθρο 66 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944

16) Η Ελλάδα ζήτησε για τη νήσο Κρήτη νέα παρέκκλιση από το άρθρο 40 παράγραφοι 4 έως 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.

3.3. Διάρκεια της ζητούμενης παρέκκλισης

- 17) Η Ελλάδα ζήτησε η παρέκκλιση να είναι ίσης διάρκειας με εκείνη της μεταβατικής περιόδου, δηλαδή έως το τέλος του 2025, οπότε η Κρήτη θα έχει διασυνδεθεί πλήρως με την ηπειρωτική Ελλάδα. Η Ελλάδα διευκρίνισε ότι, παρόλο που ορισμένες αναβαθμίσεις του δικτύου στην Κρήτη θα πραγματοποιηθούν σταδιακά έως το τέλος του 2028, αυτές δεν θα θέσουν σε κίνδυνο την ολοκλήρωση και τη λειτουργία της Β' φάσης της διασύνδεσης.
- 18) Στην αίτηση, η Ελλάδα υποστήριξε ότι, παρόλο που η πλήρης διασύνδεση είχε προγραμματιστεί να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2023, περίοδος που αντιστοιχεί στη διάρκεια της παρέκκλισης που χορηγήθηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2022/258, η ολοκλήρωση του έργου έχει καθυστερήσει. Σύμφωνα με το επικαιροποιημένο χρονοδιάγραμμα που υπέβαλε η Ελλάδα, η πλήρης διασύνδεση αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2025. Η Ελλάδα εξήγησε ότι το έργο παρουσιάζει σημαντικές καθυστερήσεις λόγω γεγονότων που δεν θα μπορούσαν να είχαν προβλεφθεί πριν από την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών.
- 19) Ειδικότερα, η Ελλάδα υποστήριξε ότι η πανδημία COVID-19 προκάλεσε σημαντικές καθυστερήσεις στην προμήθεια ορισμένων δομικών υλικών και υπηρεσιών. Επιπλέον, η ανακάλυψη σημαντικών αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια των εργασιών εκσκαφής προκάλεσε περαιτέρω καθυστερήσεις, καθώς ενεπλάκησαν οι αρμόδιες αρχαιολογικές υπηρεσίες στις διαδικασίες αδειοδότησης, οι οποίες βρίσκονταν ήδη σε εξέλιξη. Η Ελλάδα ανέφερε επίσης ότι, εξαιτίας της εύρεσης υπόγειων καρστικών κοιλιοτήτων στο εργοτάξιο, οι εργασίες έπρεπε να ανασταλούν έως ότου αξιολογηθούν και αντιμετωπιστούν καταλλήλως οι εν λόγω κοιλότητες. Τέλος, οι πλημμύρες που σημειώθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2023 προκάλεσαν περαιτέρω καθυστερήσεις στο έργο, καθώς επηρέασαν τη διαδικασία παραγωγής του προμηθευτή χαλύβδινων κατασκευών του σταθμού μετατροπής στην Κρήτη.

4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

4.1. Μικρά συνδεδεμένα συστήματα των οποίων η λειτουργία δημιουργεί ουσιαστικά προβλήματα

- 20) Σύμφωνα με το άρθρο 64 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, παρέκκλιση από τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 6, του άρθρου 7 παράγραφος 1, του άρθρου 8 παράγραφοι 1 και 4, και των άρθρων 9, 10 και 11 του εν λόγω κανονισμού μπορεί να χορηγηθεί σε δύο περιπτώσεις:
- α) για μικρά απομονωμένα συστήματα και μικρά συνδεδεμένα συστήματα, εάν το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη μπορούν να αποδείξουν ότι υπάρχουν ουσιαστικά προβλήματα στη λειτουργία των εν λόγω συστημάτων, και στην περίπτωση αυτή η παρέκκλιση υπόκειται σε προϋποθέσεις που αποσκοπούν στην αύξηση του ανταγωνισμού και την εννοποίηση με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας·
- β) για εξόχως απόκεντρες περιοχές κατά την έννοια του άρθρου 349 της Συνθήκης, εάν δεν μπορούν να διασυνδεθούν με την ενωσιακή αγορά ενέργειας για προφανείς γεωγραφικούς λόγους.
- 21) Σύμφωνα με το άρθρο 66 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, παρέκκλιση από τις σχετικές διατάξεις των άρθρων 7 και 8 και των κεφαλαίων IV, V και VI της εν λόγω οδηγίας μπορεί να χορηγηθεί για μικρά απομονωμένα συστήματα και μικρά συνδεδεμένα συστήματα, εάν το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη μπορούν να αποδείξουν την ύπαρξη ουσιαστικών προβλημάτων στη λειτουργία των εν λόγω συστημάτων.
- 22) Βάσει τόσο του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 όσο και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, στην περίπτωση μικρών συνδεδεμένων συστημάτων, τα κράτη μέλη πρέπει να αποδείξουν ότι υπάρχουν ουσιαστικά προβλήματα στη λειτουργία των εν λόγω συστημάτων. Επίσης, η παρέκκλιση πρέπει να είναι χρονικά περιορισμένη και να υπόκειται σε προϋποθέσεις που αποσκοπούν στην αύξηση του ανταγωνισμού και την εννοποίηση με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Μικρό συνδεδεμένο σύστημα

- 23) Ο χαρακτηρισμός της Κρήτης ως μικρού συνδεδεμένου συστήματος αξιολογήθηκε στις αιτιολογικές σκέψεις 36 έως 40 της απόφασης (ΕΕ) 2022/258. Δεδομένου ότι η αξιολόγηση αυτή εξακολουθεί να ισχύει, η Κρήτη χαρακτηρίζεται ως μικρό συνδεδεμένο σύστημα για τους σκοπούς του άρθρου 64 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και του άρθρου 66 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.

Ουσιαστικά προβλήματα στη λειτουργία του συστήματος

- 24) Ο όρος «ουσιαστικά προβλήματα» που αναφέρεται στο άρθρο 64 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 δεν έχει οριστεί ούτε από τον νομοθέτη ούτε από την Επιτροπή στο πλαίσιο της οικείας πρακτικής λήψης αποφάσεων. Η ανοικτή διατύπωση επιτρέπει στην Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη της όλα τα δυνητικά προβλήματα που σχετίζονται με την ιδιαίτερη κατάσταση των μικρών συστημάτων, εφόσον αυτά είναι ουσιαστικά και όχι απλώς δευτερεύοντα. Τα προβλήματα αυτού του τύπου μπορεί να ποικίλλουν σημαντικά ανάλογα με τις γεωγραφικές ιδιαιτερότητες, την παραγωγή και την κατανάλωση του εν λόγω συστήματος, αλλά και βάσει των τεχνικών εξελίξεων, όπως η αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και η μικρή παραγωγή. Επιπλέον, αυτά τα ουσιαστικά προβλήματα πρέπει να αφορούν τη λειτουργία των μικρών απομονωμένων συστημάτων και των μικρών συνδεδεμένων συστημάτων.
- 25) Στην αίτηση, η Ελλάδα εξήγησε τα προβλήματα που θα αντιμετώπιζε στη λειτουργία του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας στην Κρήτη, εάν εφάρμοζε τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 και την οδηγία (ΕΕ) 2019/944 στο σύνολό τους κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου. Η πλήρης εφαρμογή των εν λόγω νομικών πράξεων θα απαιτούσε την ενσωμάτωση της Κρήτης στις ελληνικές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, μέσω μίας ζώνης προσφοράς (στο εξής: σενάριο μίας ζώνης προσφοράς) ή δύο ζωνών προσφοράς (στο εξής: σενάριο δύο ζωνών προσφοράς). Οι συναφείς προκλήσεις, όπως περιλαμβάνονται στην αίτηση, αφορούν τα ίδια ουσιαστικά προβλήματα που αξιολόγησε η Επιτροπή στην απόφαση (ΕΕ) 2022/258.
- 26) Εν ολίγοις, η Ελλάδα επεσήμανε προβλήματα για τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Κρήτη, εάν ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/943 και η οδηγία (ΕΕ) 2019/944 εφαρμόζονταν στο σύνολό τους.
- 27) Αφενός, η ενσωμάτωση των συμμετεχόντων στην αγορά της Κρήτης στην ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στο σενάριο μίας ζώνης προσφοράς θα οδηγούσε σε υψηλό κόστος ανακατανομής, το οποίο θα έπρεπε τελικά να καταβληθεί από τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας. Σε κάθε περίπτωση, λόγω ανεπαρκειών στις υποδομές μέτρησης δεν θα ήταν δυνατή η πλήρης συμμετοχή των συμμετεχόντων στην αγορά της Κρήτης στην αγορά επόμενης ημέρας, στην ενδοημερήσια αγορά και στην αγορά εξισορρόπησης ηλεκτρικής ενέργειας της Ελλάδας. Ειδικότερα, τα αναγκαία συστήματα μέτρησης δεν έχουν και δεν θα έχουν τεθεί σε εφαρμογή πριν από το πρώτο τρίμηνο του 2024.
- 28) Αφετέρου, η δημιουργία χωριστής ζώνης προσφοράς δεν θα απαιτούσε μόνο πρόσθετες επενδύσεις σε υποδομές, οι οποίες σε κάθε περίπτωση δεν θα είχαν ολοκληρωθεί κατά την περίοδο της ζητούμενης παρέκκλισης, αλλά φαίνεται επίσης ότι θα ήταν ακατάλληλη για λόγους συνολικής αποδοτικότητας της αγοράς, σταθερότητας και ευρωστίας της ζώνης προσφοράς. Επιπλέον, δεν θα ήταν ούτε αναλογική λύση, λαμβανομένης υπόψη της περιορισμένης διάρκειας της παρέκκλισης.
- 29) Στο πλαίσιο της αίτησης, η Ελλάδα παρείχε επίσης ορισμένες επικαιροποιήσεις των πληροφοριών που υποβλήθηκαν πριν από την έκδοση της απόφασης (ΕΕ) 2022/258. Μεταξύ άλλων, εκτίμησε ότι στα υποθετικά σενάρια μίας και δύο ζωνών προσφοράς, το συνολικό κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας θα ήταν, αντίστοιχα, περίπου 190 εκατ. EUR και 217 εκατ. EUR υψηλότερο σε σύγκριση με το πραγματικό κόστος στο πλαίσιο του υβριδικού μοντέλου για την ίδια περίοδο.
- 30) Ως εκ τούτου, με βάση την αντίστοιχη αξιολόγηση στις αιτιολογικές σκέψεις 41 έως 48 της απόφασης (ΕΕ) 2022/258, είναι αναγκαίο να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η Ελλάδα έχει αποδείξει την ύπαρξη ουσιαστικών προβλημάτων για τη λειτουργία του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας στην Κρήτη ως μικρού συνδεδεμένου συστήματος, έως ότου το νησί διασυνδεθεί πλήρως με το ηπειρωτικό δίκτυο, δηλαδή έως την ολοκλήρωση της Β' φάσης του έργου διασύνδεσης.
- 31) Το προσωρινό υβριδικό μοντέλο που εφαρμόζεται επί του παρόντος στην Κρήτη αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών και, για τους λόγους που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 29, αποφέρει σημαντικά οφέλη σε σύγκριση με την πλήρη ενσωμάτωση του συστήματος της Κρήτης στην ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.

4.2. Πεδίο εφαρμογής της ζητούμενης παρέκκλισης**4.2.1. Άρθρο 6, άρθρο 7 παράγραφος 1, άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 4, άρθρα 9, 10 και 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943**

4.2.1.1. Η αίτηση

- 32) Όσον αφορά το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, η Ελλάδα δήλωσε ότι το υβριδικό μοντέλο που εφαρμόζεται επί του παρόντος στη νήσο Κρήτη δεν περιλαμβάνει αγορά εξισορρόπησης. Ως εκ τούτου, η παρέκκλιση από το εν λόγω άρθρο είναι αναγκαία για τη συνέχιση της εφαρμογής του υβριδικού μοντέλου μέχρι την πλήρη διασύνδεση της νήσου Κρήτης.
- 33) Όσον αφορά το άρθρο 7 παράγραφος 1 και το άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, η Ελλάδα επισημαίνει ότι το υβριδικό μοντέλο, όπως εφαρμόζεται επί του παρόντος στη νήσο Κρήτη, δεν προβλέπει αγορές επόμενης ημέρας και ενδοημερήσιες αγορές, ούτε συναλλαγές σε κάποια από αυτές τις αγορές. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με την Ελλάδα, η παρέκκλιση από τα εν λόγω άρθρα είναι αναγκαία για τη συνέχιση της εφαρμογής του υβριδικού μοντέλου μέχρι την πλήρη διασύνδεση της νήσου Κρήτης.
- 34) Ομοίως, σε συνέχεια των όσων αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 33, η Ελλάδα θεωρεί ότι η ενοποίηση των προθεσμιακών αγορών, τα τεχνικά όρια στην υποβολή προσφορών και η αξία απώλειας φορτίου που αναφέρονται στα άρθρα 9, 10 και 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 δεν εφαρμόζονται στο υβριδικό μοντέλο στη νήσο Κρήτη. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με την Ελλάδα, η παρέκκλιση από τα εν λόγω άρθρα είναι αναγκαία για τη συνέχιση της εφαρμογής του υβριδικού μοντέλου μέχρι την πλήρη διασύνδεση της νήσου Κρήτης.

4.2.1.2. Αξιολόγηση

- 35) Όσον αφορά τη ζητούμενη παρέκκλιση από το άρθρο 6, το άρθρο 7 παράγραφος 1, το άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 4 και τα άρθρα 9, 10 και 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, οι εν λόγω διατάξεις αναφέρονται σε απαιτήσεις σχετικά με τις προθεσμιακές αγορές, τις αγορές επόμενης ημέρας, τις ενδοημερήσιες αγορές και τις αγορές εξισορρόπησης. Με βάση τις πληροφορίες που υπέβαλε η Ελλάδα, φαίνεται ότι οι εν λόγω αγορές δεν μπορούν να υλοποιηθούν αποτελεσματικά στην Κρήτη, λαμβανομένων υπόψη των ιδιοτήτων του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας που εφαρμόζεται επί του παρόντος στο συγκεκριμένο έδαφος. Ως εκ τούτου, δικαιολογείται παρέκκλιση από τις εν λόγω διατάξεις.

4.2.2. Άρθρο 40 παράγραφοι 4 έως 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944

4.2.2.1. Η αίτηση

- 36) Η Ελλάδα δήλωσε ότι το υβριδικό μοντέλο δεν προβλέπει αγορά εξισορρόπησης ή αγορακεντρική προμήθεια επικουρικών υπηρεσιών. Προκειμένου το υβριδικό μοντέλο να συνεχίσει να λειτουργεί κατά τη μεταβατική περίοδο, είναι αναγκαία η παρέκκλιση από το εν λόγω άρθρο.

4.2.2.2. Αξιολόγηση

- 37) Δεδομένης της απουσίας αγοράς εξισορρόπησης και αγορακεντρικής προμήθειας επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα στη νήσο Κρήτη, δικαιολογείται παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 40 παράγραφοι 4 έως 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.

4.3. Καμία παρεμπόδιση της μετάβασης προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την αυξημένη ευελιξία, την αποθήκευση ενέργειας, την ηλεκτροκίνηση και την απόκριση ζήτησης

- 38) Δυνάμει του άρθρου 64 παράγραφος 1 πέμπτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και του άρθρου 66 παράγραφος 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, η απόφαση χορήγησης παρέκκλισης πρέπει να διασφαλίζει ότι δεν παρεμποδίζει τη μετάβαση προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την αυξημένη ευελιξία, την αποθήκευση ενέργειας, την ηλεκτροκίνηση και την απόκριση ζήτησης.
- 39) Όσον αφορά τη μετάβαση προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την αυξημένη ευελιξία, συμπεριλαμβανομένης της απόκρισης ζήτησης, και την αποθήκευση ενέργειας, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η εύρυθμη λειτουργία των προθεσμιακών αγορών, των αγορών επόμενης ημέρας, των ενδοημερήσιων αγορών και των αγορών εξισορρόπησης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 και στην οδηγία (ΕΕ) 2019/944, θα πρέπει να παρέχει τα αναγκαία επενδυτικά σήματα και σήματα κατανομής προς μεγιστοποίηση των προοπτικών ανάπτυξης των εν λόγω τεχνολογιών. Αυτή είναι η κατάσταση που αναμένεται να επικρατήσει, όταν η νήσος Κρήτη θα έχει διασυνδεθεί πλήρως με την ηπειρωτική Ελλάδα.

- 40) Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 56 της απόφασης (ΕΕ) 2022/258, πριν από την ολοκλήρωση της Α' φάσης της διασύνδεσης εφαρμόζονταν τεχνικοί περιορισμοί στην Κρήτη, οι οποίοι επέβαλαν μέγιστη διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο 25 % του φορτίου, λόγω περιορισμών επιχειρησιακής ασφάλειας. Η ολοκλήρωση της Α' φάσης άμβλυσε, σε κάποιο βαθμό, τον εν λόγω περιορισμό που επιβαλλόταν στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Με το υβριδικό μοντέλο η Κρήτη έχει τη δυνατότητα να εξάγει την ηλεκτρική της ενέργεια σε περίπτωση χαμηλού φορτίου και υψηλής παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, προκειμένου να αποφεύγεται η περικοπή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η Ελλάδα υπέβαλε αριθμητικά στοιχεία για να στηρίξει τη δήλωση αυτή, τα οποία αποδεικνύουν ότι το 2021 και ιδίως το 2022, το οποίο ήταν το πρώτο πλήρες έτος λειτουργίας της Α' φάσης της διασύνδεσης, σημειώθηκε αύξηση της παραγωγής ΑΠΕ σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη.
- 41) Η Ελλάδα σημειώνει ότι η ζητούμενη παρέκκλιση δεν θα επιβραδύνει την ήδη εν εξελίξει ανάπτυξη και προετοιμασία για την εγκατάσταση νέας δυναμικότητας ΑΠΕ στη νήσο Κρήτη. Η Ελλάδα υποστήριξε επίσης ότι μετά την ολοκλήρωση της πλήρους διασύνδεσης, η Κρήτη θα μπορεί να διαχειριστεί τουλάχιστον 2 150 MW από ΑΠΕ, ενώ η δυναμικότητα αυτή, δεδομένης της εγκατάστασης μονάδων αποθήκευσης, μπορεί να αυξηθεί σε 2 500 MW.
- 42) Όσον αφορά την αυξημένη ευελιξία, την αποθήκευση ενέργειας και την απόκριση ζήτησης, η δυνατότητα παροχής υπηρεσιών ευελιξίας, συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευσης, για την υποστήριξη του ηλεκτρικού συστήματος εξαρτάται από την ποιότητα των σημάτων τιμών και την ικανότητά τους να παρέχουν στους παρόχους των εν λόγω υπηρεσιών κίνητρα για αποδοτικές επενδύσεις και αποδοτική κατανομή. Κατά κανόνα, η διαρθρωτική συμφόρηση εντός μιας ζώνης προσφοράς, η οποία θα υφίσταται κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου από την Α' φάση έως τη Β' φάση, μπορεί να οδηγήσει σε στρεβλωμένα επενδυτικά σήματα όσον αφορά τις υπηρεσίες ευελιξίας που συνδέονται με την τοποθεσία. Ωστόσο, σε μια προσέγγιση δύο ζωνών προσφοράς για την Κρήτη και την ηπειρωτική Ελλάδα, τα επενδυτικά σήματα θα ήταν εξαιρετικά ασταθή, δεδομένου του χρονοδιαγράμματος για την ολοκλήρωση της Β' φάσης και της πλήρους διασύνδεσης της Κρήτης με την ηπειρωτική Ελλάδα, η οποία θα αμβλύνει τη διαρθρωτική συμφόρηση. Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι η σύνδεση με την ηπειρωτική χώρα θα καταστήσει δυνατή την αγορακεντρική παροχή υπηρεσιών ευελιξίας, μια βραχυπρόθεσμη παρέκκλιση που καθιστά δυνατή την ταχεία ενσωμάτωση της Κρήτης στο ηπειρωτικό σύστημα είναι επωφελής για την ενοποίηση της απόκρισης ζήτησης, της αποθήκευσης ενέργειας και άλλων πηγών ευελιξίας.
- 43) Το άρθρο 64 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 δεν απαιτεί οι αποφάσεις παρέκκλισης να μεγιστοποιούν τις δυνατότητες ευελιξίας ή αποθήκευσης ενέργειας. Η χορήγηση παρέκκλισης βάσει του εν λόγω άρθρου αποσκοπεί μόνο στο να διασφαλίσει ότι δεν παρεμποδίζει την εν λόγω μετάβαση. Με άλλα λόγια, η παρέκκλιση δεν θα πρέπει να αποτρέπει εξελίξεις οι οποίες, χωρίς την παρέκκλιση, θα επέρχονταν φυσιολογικά. Είναι απίθανο, ελλείψει της παρέκκλισης, να αναπτύσσονταν εύρυθμα λειτουργούσες προθεσμιακές αγορές, αγορές επόμενης ημέρας, ενδοημερήσιες αγορές και αγορές εξισορρόπησης σε καθένα από τα συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας της νήσου Κρήτης. Αυτό οφείλεται στις προκλήσεις που συνδέονται με τη λειτουργία των μικρών συνδεδεμένων συστημάτων ηλεκτρικής ενέργειας, στα πολύ χαμηλά επίπεδα ανταγωνισμού στο τμήμα της ηλεκτροπαραγωγής και στην έλλειψη σύνδεσης με την αγορά της ηπειρωτικής χώρας. Από την άποψη αυτή, η περιορισμένη διάρκεια της παρέκκλισης και η ετοιμότητα για πλήρη λειτουργία της αγοράς αμέσως μετά την ολοκλήρωση της Β' φάσης είναι υψίστης σημασίας.
- 44) Δεδομένου του βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα του, το υβριδικό μοντέλο δεν φαίνεται να έχει αξιοσημείωτο αντίκτυπο στην περαιτέρω ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ευελιξίας, της αποθήκευσης ενέργειας, της ηλεκτροκίνησης και της απόκρισης ζήτησης.
- 45) Τέλος, βάσει του άρθρου 64 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, η Επιτροπή απαιτείται να προσδιορίζει τον βαθμό στον οποίο η παρέκκλιση πρέπει να συνεκτιμά την εφαρμογή των κωδικών δικτύου και των κατευθυντήριων γραμμών. Σε αυτή την περίπτωση, με εξαίρεση τις διατάξεις που επηρεάζονται από το πεδίο εφαρμογής της παρέκκλισης που περιγράφεται στις αιτιολογικές σκέψεις 32 έως 37, οι κώδικες δικτύου και οι κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται και θα πρέπει να συνεχίσουν να εφαρμόζονται στη νήσο Κρήτη.

4.4. Χρονικός περιορισμός της παρέκκλισης και προϋποθέσεις που αποσκοπούν στην αύξηση του ανταγωνισμού και την ενοποίηση με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

- 46) Το άρθρο 64 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και το άρθρο 66 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 ορίζουν ρητά ότι η παρέκκλιση πρέπει να είναι χρονικά περιορισμένη και να υπόκειται σε προϋποθέσεις με στόχο την αύξηση του ανταγωνισμού και την ενοποίηση με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.
- 47) Με βάση τους λόγους που προέβαλε η Ελλάδα στην αιτιολογική σκέψη 19, το νέο αίτημα παρέκκλισης περιορίζεται στη μεταβατική περίοδο η οποία λήγει το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2025.

- 48) Ενοείται ότι, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, αναμένεται να έχει τεθεί σε λειτουργία η γραμμή διασύνδεσης της Κρήτης με το ελληνικό ηπειρωτικό σύστημα, καθώς και η κατάλληλη υποδομή μέτρησης που θα καταστήσει δυνατή την ένταξη της Κρήτης στις ελληνικές χονδρεμπορικές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας. Η Ελλάδα επιβεβαίωσε ότι δεν θα υπάρξει περαιτέρω καθυστέρηση στην ολοκλήρωση του έργου διασύνδεσης.

4.5. Χρόνος έναρξης ισχύος

- 49) Ενώ η αίτηση παρελήφθη στις 18 Δεκεμβρίου 2023, η παρούσα απόφαση δεν ήταν δυνατό να εκδοθεί πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2023, δηλαδή την ημερομηνία λήξης της παρέκκλισης που χορηγήθηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2022/258. Προκειμένου να αποφευχθούν ραγδαίες και απρόβλεπτες αλλαγές του κανονιστικού πλαισίου κατά το χρονικό διάστημα που παρεμβάλλεται από την 1η Ιανουαρίου 2024 έως την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης, οι οποίες θα μπορούσαν να βλάψουν σοβαρά τη λειτουργία της αγοράς στη νήσο Κρήτη και ενδεχομένως στην ηπειρωτική Ελλάδα, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να εφαρμόζεται από την ημερομηνία που έπεται της ημερομηνίας λήξης της παρέκκλισης που χορηγήθηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2022/258, δηλαδή από την 1η Ιανουαρίου 2024,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Χορηγείται παρέκκλιση στην Ελληνική Δημοκρατία από τις διατάξεις του άρθρου 6, του άρθρου 7 παράγραφος 1, του άρθρου 8 παράγραφοι 1 και 4 και των άρθρων 9, 10 και 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και από τις διατάξεις του άρθρου 40 παράγραφοι 4 έως 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, όσον αφορά τη νήσο Κρήτη.

Άρθρο 2

Η παρέκκλιση που χορηγείται βάσει του άρθρου 1 ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2024 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 ή έως την ολοκλήρωση της Β' φάσης της διασύνδεσης της Κρήτης με την ηπειρωτική Ελλάδα, ανάλογα με το τι θα επέλθει νωρίτερα.

Άρθρο 3

Η Ελληνική Δημοκρατία αναλαμβάνει να ενημερώσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δύο φορές, αρχικά έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 και στη συνέχεια έως τις 30 Ιουνίου 2025, σχετικά με την πρόοδο και τον εναπομείναντα σχεδιασμό για την ολοκλήρωση και την εμπορική λειτουργία της Β' φάσης της διασύνδεσης της Κρήτης με την ηπειρωτική Ελλάδα, μεταξύ άλλων όσον αφορά την υλοποίηση και λειτουργία της κατάλληλης υποδομής μέτρησης που θα καταστήσει δυνατή τη συμμετοχή της Κρήτης στην ελληνική χονδρεμπορική αγορά και αγορά εξισορρόπησης.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ελληνική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 2024.

Για την Επιτροπή
Kadri SIMSON
Μέλος της Επιτροπής